

Teaterprogram 2024

Peer Gynt på Gålå

PEER GYNT

KJÆRE PUBLIKUM

Da Ellen Horn spurte om jeg ville komme tilbake og videreutvikle forestillingen vi laget her i årene 2014–2016 så trengte jeg ingen betenkningstid. Det man har klart å bygge her oppe, fra Svein Sturla Hungnes sine banebrytende 25 år, til de senere års ulike nyskapingner, setter varige spor hos alle og er et privilegium og en ære å få være med på. Så et jublende ja og stor takk til Ellen og Peer Gynt fra meg!

Å få komme tilbake til disse omgivelsene, denne teksten, og disse menneskene har vært en udelte glede. Her har Isben vandret, her har hans opplevelser av folk og natur formet og preget en tekst som siden har gjort inntrykk på utallige generasjoner over hele verden. Naturen rundt oss her oppe er vår aller viktigste medspiller, og vi har vært opptatt av å gi naturen størst mulig plass i forestillingen. Det er det som er det unike her, og det er det som skiller det fra en forestilling i et teater. Når vi sitter i amfiet ved Gållåvatnet er det visuelle perspektivet i utgangspunktet uten ende. Et vann, en skog, et fjell, et nytt fjell, en ny blåne, en himmel. Hvilke farger det får vet vi aldri, men hver eneste kveld gir en unik forestilling. For en underlig sky! Etter hvert som sola går ned, og mørket senker seg over omgivelsene er det forestillingens oppgave å ivareta perspektivene. Summen av inntrykk og uttrykk håper og tror vi vil gi en opplevelse utenom det vanlige.

Vi har laget en ny forestilling på fundamentet fra den forrige. Vi kjente at vi sto godt og støtt i mange av valgene vi tok sist, ikke minst valget av Mads Ousdal som Peer. Isben følger Peer fra ungdom til gammel mann. Å bruke en skuespiller midt i livet, gjør at hans livserfaringer dekker veldig mye av Peers reise. Så har vi i tillegg hatt gleden av å kunne utvide i begge ender ved å, på ulike måter, bruke både Mads sann og Mads far for å strekke erfaringene lengst mulig. I tillegg har vi fått med et fantastisk lag av skuespillere rundt Mads. Alle som ble

spurt takket ja, og det sier mye om både Isbens tekst og posisjonen Peer Gynt på Gållå har i norsk kulturliv. Det har vært en udelte glede å arbeide med dem alle sammen, og det har bidratt til at forestillingen også i høyeste grad er helt ny. Nye folk gir nye tanker og nye perspektiv. Så på fundamentet fra sist har vi reist noe nytt i gleder oss til å vise fram til dere i kveld!

Så er jo verden også en ganske annen enn den var for ti år siden. Vi lever i en tid der grunnspørsmålet i Isbens tekst, formulert av Peer i møte med Knappestøperen: *Hva vil det si å være seg selv i grunnen?* er aktuelt på en ny og på mange vis uhyggelig måte. I stor fart beveger vi oss mot en verden der vi ikke lengre kan være sikre på hvem som er hvem, eller hvem som snakker til oss. Det åpner noen svimlende perspektiver, og jeg tror mange sitter med et ubehag knyttet til akselerasjonen vi er omgitt av. Hos Isben tar Dovregubben Peer til siden, og sier: *Vi har gått til akters de senere år. Vi vet ikke lenger om det ramler eller står. Så litt folkehjelp skal en vel ikke fra seg skyte?*

Isbens mesterverk er norsk folkehjelp på sitt beste og skarpeste. La oss håpe vi ikke mister evnen til å konsentrere oss, og til å lytte og oppleve sammen. Det trenger vi nå, mer enn noen gang.

En stor takk til alle som har bidratt, og ikke minst til hele det imponerende apparatet av frivillige som gjør dette store løftet i fjellheimen mulig!

God fornøyelse!

Erik Ulfsby

Regissør
Peer Gynt på Gållå

EN LØVINNE FOR SIN PEER

av Sigrun Slaggard

Opp skråningen fra Gålå naturscene kommer hun hektisk snakkende i telefonen, mens Solveigs sang svever i skylagene over oss.

-Hør! Er det ikke fantastisk! For en stemme, her blir det stadig født nye stjerner!

Og dermed har Ellen Horn laget sin egen intro. Hun jubler for Hanna-Maria Grønneberg som er blant de nye tilskuddene i årets oppsetning, men fortsetter uten å trekke pusten:

-Den Grønnkledd, Ingrid og Anitra, Maria Kristine Hildonen, har tråkket barneskoene nettopp her, på Gålå vokser talentene fram. Hildonen har vært frivillig skuespiller både i Svein Sturla Hungnes' og Erik Ulfsbys tidligere forestillinger. Nå er hun tilbake som profesjonell skuespiller etter nylig å ha fått Hedda-pris for beste kvinnelige medspiller i storsatsingen «Døden på Oslo S». Det er så gjevt for oss!

Peer Gynt på Gålå er så mye, mye mer enn et teaterstykke på en utscene i Gudbrandsdalens hjerte, mener lidsjelen Ellen Horn, som nå på sjette året er kunstnerisk leder for Kulturfestivalen Peer Gynt. Hun kan smykke seg med mange titler, flere sjefserfaringer, ikke minst har hun selv spilt mor Åse, men kanskje er det særlig to trekk ved hennes livserfaring og personlighet som har ført til et nyskapende Peer Gynt-arrangement:

Ellen Horn vet hva motbakkere er, og hun liker å ta risiko.

Nå er hun full av forventning, og har nesten ikke tid til å ta en slurk kaffe før hun legger ut om årets stjernelag. Da tanken slo henne at Erik Ulfsby og Mads Ousdal måtte lokkes tilbake, gikk hun inn for en skikkelig nysatsing, med rom for markante endringer. Regissør Ulfsby måtte få kunstnerisk armslag og velge fra øverste hylle.

-Og snakk om sterke valg. Jeg har selv spilt Agnes mot Bjørn Sundqvist i Brand, jeg vet hvilken kraft det bor i ham, alltid utforskende og til stede. Ville denne toppstjernen bruke sommeren her? Det var jeg spent på! Ulfsby har ikke jobbet med ham tidligere, men vi fikk et entusiastisk ja, og nå er det full tenning fra begge. Bjørn er tatt imot her så hjertelig som om han endelig er kommet hjem, han skaper et veldig liv rundt seg. Han har denne enorme gaven av direkte utstråling.

Nå debuterer altså veteranen på Gålå, sammen med en annen stjernedebutant i stykket: Ane Dahl Torp. Med slekts røtter i

dalene har hun lenge vært ønsket, først i år følte hun seg klar til å gå inn i rollen som Mor Åse.

Som hjemme er også Sverre Anker Ousdal, og akkurat denne dagen feirer han sin åttiårsdag her i fjellom. Han skal være stemmen til den eldre Peer i siste akt.

-Åh, jeg lover at det griper innerst i sjelen.

Forestillingen blir ny, men noen grunnpillarer fra Ulfsbys Peer Gynt-suksess i 2014-2016 er med: Mads Ousdal som Peer og Svein Tindberg som Knappestøperen, og dessuten samme kunstneriske lag bak scenografi, musikk, kostyme, koreografi, lyd- og lysdesign.

Årets løft med utvidet Peer Gynt-program har på ingen måte gått seg selv.

Sola di

Da Ellen Horn ble spurt for snart seks år siden om å overta som kunstnerisk leder, var hun i tvil. Hun hadde riktig nok spilt Mor Åse, men kjente lite til Gudbrandsdalen. Ledererfaringen var jo knyttet til Oslo og mer sentrale verver.

Ellen Horn spitte Mor Åse i 2009-til. Her sammen med Dennis Storhøi som spilte Peer Gynt.

-Hva skal jeg kunne gjøre oppi der? tenkte jeg først. - Så sier min datter Kjersti, det må du gjøre!

For hvordan si nei til Norges største utendørs-scene? En verdensarv av et teaterstykke? Jeg hadde jobbet mye med Ibsen, klart det var midt i blinken på mange måter. Men jeg visste også at det var kommet til et slags tidsskille på Gålå. Publikumsinteressen hadde dobbelt av, nytenkning måtte til, det var helt tydelig. Jeg visste bare ikke helt hvordan, bortsett fra å utvikle det kunstneriske og bygge videre.

Etter å ha tenkt meg om sa jeg jo ja, og ble overveldet av responsen, særlig fra de lokale kretsene.

-Oj, tenkte jeg da, -jeg har visst en slags ballast i Dalen likevel - gjennom alle de jeg kjenner fra tiden som Mor Åse. Den aller morsomste hilsenen jeg fikk, og som jeg først ikke skjønte hvem var fra, var en lykkesknning fra en som signerte «Hilsen sola di». Jeg brukte litt tid på å forstå at det var en av de mange trofaste heltene blant de frivillige, Lars Erik Bjørkå. Til vanlig er han trailersjåfør, men stiller alltid opp her om

sommeren. For meg som Mor Åse hadde han det veldig viktige oppdraget å gi meg signal om at sola gikk ned over åsen.

Da skulle jeg dø.

En hær av sterke folk

-Har delene og samlivet her endra på forholdet ditt til Peer Gynt-stykket?

-For meg er det Ibsen og atter Ibsen, vår store Ibsen - en verdensarv vi må forvalte. Om noe, blir han større her oppa, rikere og mer mangetydig for hver ukentlig forestilling. Og jeg har fått en annen forståelse av hvordan fortellingene her i Dalen fortsatt er levende, alt det grunnstoffet Ibsen høstet av.

-Og du som profesjonell lagspiller har sikkert gått på noen lokale bøyer?

Da kaster Ellen hodet bakover og ler slik hun gjerne gjør. Tenker seg ørlite om, og tar med seg et smil inn i neste setning.

-Mnei, det har ikke vært bare strake vegner, alltid. Å kjøre i spenn er krevende å få til. Men jeg har appetitt på mennesker, jeg er nysgjerrig og vil gjerne fremme alle slags kulturuttrykk. Jeg tror på

inkludering. Og her har det vært en veldig inspirasjon at samspillet mellom de frivillige og de proffe er så sterkt, til sammen er det jo en hær av sterke folk.

Og som om Ellen Horn skulle ha vært dirigenten, får hun sin understreking fra en kraftfull stemme som igjen klinger over oss, Solveigs sang i nok en prøve. Hun tar en pause, lytter og nikker.

-I år går vi på mange vis tilbake til grunnfjellet, det blir en mer tekstsro versjon og mer Grieg. Men som alltid har stykket flere spørsmål enn svar, det er så mangetydig og dyptloddende. Er Peer en slask? Er han en drømmer? Et mobbeoffer? Er han snill eller slem? Det er så mange muligheter! Og det er dette fiertydige som aldri slutter å fascinere.

Oppsetningene de siste årene har da også vist ulike måter å tolke og oppføre verket på. Men Ellen Horn vil ikke være med på noen kåring av beste versjon. Hun mener at ulikhetene viser hvor rikt stykket er, og at det er viktig å vise det fram - slik det også blir gjort verden rundt, som et av verdens mest spilte teaterstykker.

-I fjor fikk Per-Olav Sørensen versjon meg til å se Solveig på en annen måte, og essensen i Peers livskamp ble framhevet i en enklere språkdrakt. En forestilling som kommuniserte direkte med publikum. Andre forestillinger har nærmest seg samfunnskritisk satire og fortsatt grepet meg som skjøbedrama. Forskjellige oppsetninger peker på ulike sider, men alt finnes i stykket. Jeg synes det er så mye fint å si om alle våre forskjellige forestillinger, de har alle satt spor etter seg.

-Du må pirre publikum til å komme tilbake, vekke nysgjerrighet. Tenke nytt.

På skuldrene til mange

-Risikovillig og dristige endringer har vært ditt varemerke, men på samme tid har du vært opptatt av å få fram den historiske arven?

Nå bøyer Ellen seg fram over kaffebordet, og får en glød over seg.

-Vi må huske at vi står på skuldrene til alle de som har gått sjela sin her opp i snart hundre år! Det er et stort eierskap bak det vi får til på Gålå, og det har vært så mange enere, så stor skaperkraft. Det må vi vise fram.

På arenaen der vi sitter står det en permanent utstilling med gliett inn i Peer Gynt-historien, der både lokale aktører og profesjonelle skuespillere er med. Arven fra bygda har vært viktig å få fram, alle deler av byggverket. Ellen Horn har ivret for å få tidligere medvirkende opp til ulike arrangement.

-Å få Per Tofta tilbake hit, skuespilleren fra Sør-Fron som var den første Peer på Gålå, var stort og rørende.

I tillegg har den årlige utdelingen av Peer Gynt-prisen fått sin egen presentasjon. Det har vært kritikk både av utdelingen og valg av mottakere. Men Ellen Horn tenker stort, hun framhever mangfoldet.

-Se på den rekka av vinnere! Hva forteller dette om Norge? Prisen har sin egen historie og er helt i samsvar med det mangetydige i stykket.

Ilgjen peker hun på en viktig del av Peer Gynt-historien, og mange av de såkalte gyntene, tidligere prisvinnere, deltar i livet på Gålå og arrangementene rundt om i dalferien.

Nå står Ellen Horn midt i en sesong med utvidete Peer Gynt-aktiviteter. Mye skal foregå andre steder enn på Gålå, og dette har vært en hjertesak.

-Her lå det en bøy, innrommer hun. -En følelse av vi til en viss grad var oss selv nok her på Gålå - som kjent en kjernesetning i dramaet - og det tenkte jeg at vi selv slettes ikke burde være. Derfor er det en liten seier at både Rudi gard og Ullinsvin i Vågå og andre steder nå blir inkludert i våre aktiviteter. Ringebu Stavkirke og Prestegard er også blant samarbeidspartnere.

-Og jeg tror vi kan få til mer. Jeg skulle gjerne sett at vi i mye større grad var ett kulturrike her i Dalen. Her er det så rikt jordsmonn! At jeg selv har fått dykke ned i Lars Myttings romaner i år, har vært en gave, og stykket min egen kjærlighet og tilværelighet til Gudbrandsdalen.

Det spirer og gror rundt Peer Gynt og at mange av eksemplene fra musikk- og teaterliv. Hvorfor kan ikke politikere forstå

hvilken bærebjelke kulturen er, utfordrer hun. Vi bygger sterkere lokalsamfunn.

-Men nullpunktet kom i for?

-Da Hans kom skyllende over oss, ble alt helt forferdelig. Det gikk så fort og var så uventet, jeg satt selv og tok imot folk som hadde kjøpt billetter de ikke fikk brukt.

Og så denne sorgen, det var sånn sorg blant frivillige og skuespillere! En sorg vi opplevde som fysisk smerte. Å bli berøvet noe som du har satset så hardt på, var som å miste noe av seg selv.

-Du tenkte ikke på å gi deg da?

-Nei, å gi opp ligger ikke for meg, jeg tenkte på denne gjengen av sterke folk jeg har rundt meg.

Og dessuten, når alt er i ferd med å gå under, ser du for alvor verdien av det hele.

HANDLINGSSAMMENDRAG

AKT 1

Anslag

Peers barndom. På gården til Jon og Åse Gynt.

Scene 1

Det er midt i sommerona og Åse, mor til den tjuårlige Peer Gynt, kommer skjellende på sønnen sin. Peer har vært fraværende i lange tider og moren insisterer på å få vite hva han har drevet med. Peer gir seg i kast med å fortelle det som har hendt ham: han har jaktet vilt på fjellet, lyver han. I jakten på en reinsdyrbukk havnet han skrevet over ryggen på den og red over den smale Gjendineggen. Rittet endte stupende ned i vannet ved fjellets fot.

Åse avslører Peers løgner og skjeller ham ut for å ha vært seks uker borte med turing og slagsmål. Han burde heller hjelpe henne med gården, som hun drifter alene etter at faren til Peer forsvant. Moren aner at Peer tar etter sin far, og hun mener den unge mannen burde slå seg til ro og finne et godt gifte. Åse røper at odelsjenta Ingrid på storgården Hegstad, ei jente han før har vist interesse for, nylig er blitt forlovet. Bryllupet skal finne sted samme dag.

Peer tar freidig imot dette som en utfordring: han begir seg sporensteks til Hegstad.

Scene 2

På vei til Hegstad gård begynner Peer å tvile på seg selv. Peer tar fantasien til hjelp og ser på de drivende skyene på himmelen. Skyene tar form av et ridende hoff der han selv rir først – som en keiser hele verden tar i akt.

Et følge av bryllupsgjester anført av Aslak, smeden i bygda, oppdager drømmeren. De erter ham for at bruden, Ingrid, har vraket Peer til fordel for den nyslåtte brudgommen.

Scene 3

På Hegstad gård feires et stortilt bondebryllup. Ved bordet sitter en stor Ingrid, som nå er giftet bort mot sin vilje. Brudens far holder tale for sin nye svigersønn, Mads Moen, idet Peer ankommer bordsetningen. Ryktet om den svirende Peer er godt kjent og han holdes bevisst utenfor.

Til selskapet ankommer også bygdas nyinnflyttede familie med døtrene Solveig og Helga. Solveig fortryller Peer

med sitt fromme vesen. Også hun fatter interesse for ham, men når han tilkjennegir hva han heter, skremmes Solveig bort. Skuffet drikker Peer seg til fornøyet mot, og tar igjen kontakt med jenta. Hun fascineres av hans frihet og fantasi – i kontrast til sin egen strengt religiøse oppdragelse – men i sterik rus går Peer over streken, og Solveig forlater ham.

Åse kommer farende inn og skal gi sønnen stryk. Peer overrumpler hele selskapet og røver bruden opp i høyfjellet. Storbonden på Hegstad lyser Peer Gynt frelses for ugjerningen; han er nå fritt vill for alle som vil fakke ham.

AKT 2

Scene 1

Morgenen etter befinner Peer og Ingrid seg høyt oppe i fjellet. Peer angrer seg og ber henne om å forsvinne. Ingrid insisterer på at han må bli med henne tilbake og ekte seg rik, men nå fins kun Solveig i tankene til Peer – den han lengter etter og ser opp til. Ingrid flykter alene tilbake til bygda.

Scene 2
Solveig hjelper Åse med å lete etter Peer og lytter til moren som forteller om sønnen og oppveksten hans. Gjennom Åses historier blir Solveig kjent med Peer. Som et vern mot en ektemann og far som drakk bort formuen, knyttet Åse og sønnen et kjærlig bånd preget av eventyr og historiefortelling.

Scene 3
Yr, ruset og villrede i fjellheimen går det rundt for Peer. I fantasien hans endrer landskapet karakter og blir til Jon og Åse Gynts gård gjenreist til

fordums storhet. Stemmen av faren klinger som et ekko gjennom ham.

En grønnkledd kvinne dukker opp, Dovrekongens datter. For ikke å være dårligere stelt, skryter Peer på seg også å være av kongelig ætt. Slike skjønheter må være som skapt for hverandre, og Den grønnkledde inviterer ham inn i fjellet for å inngå ekteskapspakten.

Scene 4
Dypt inne i det norske bergfjellet holder Dovregubbens sitt hoff. Peer spør bergkongen

om han får gifte seg med datteren hans. Men ettersom han er av menneskeslekt, blir Peer satt på noen prøver av sin kommende svigerfar. Hva er forskjellen på å være troll og menneske, spør Dovregubben. I motsetning til den ideelle leveregelen, «Mann, vær deg selv», viser kongen til at trollene lever etter et mer egoistisk motto: «Troll, vær deg selv – nok»

Peer finner trollenes leveregel fornuftig nok og han tilpasser seg. Men når hans kommende brud mister skjønnheten og viser sitt trollete brud, blir Peer forskrekket.

Menneskenaturen sitter dypt i ham ennå. Dovregubben kommanderer at synet hans må forvrennes, så Peer vil se stygt som skjært og ondt som godt.

Peer insær galskapen og avstår fra videre ekteskapsforhandlinger. Avslaget kommer for sent: Den grønnkledde er nemlig allerede svanger med Peers barn, hevder hun. Dovregubben raser og ber trollene om å drepe ham. Da høres det kirkeklodder ringe. Klokkenes kiming skremmer bort trollene; Peer er reddet.

Scene 5
Peer kjemper mot angsten og mørket. Peer skriker mot en overlegen stemme i hodet sitt, Bøygen, som virker uovervinnelig. De skjebnesvangre valg må Peer håndtere ved å «gå utenom», formår Bøygen: utngå å stå ansikt til ansikt med det som er utfordrende. I angst ber Peer om hjelp fra Solveig og i det samme vinner Bøygen bort.

Scene 6
Peer våkner, som fra en tung rus, og oppdager at Helga, Solveigs lillesøster, kommer med et knyttet med mat til ham. Bak henne står Solveig. Peer springer opp, og uvaren og uten takt begynner Peer å legge ut om nattens eskapader med Dovregubbens datter. Skuffet rygger Solveig tilbake og tar benene fatt. Peer gir Helga en sølvknapp, sammen med en beskjed om å innstendig fortelle Solveig at hun aldri må glemme ham.

AKT 3

Scene 1
Peer hgger tømmer for å reise en enkel nybyggerhytte. Livet som fredløs tærer på livsmotet hans; kun den forbaskede fantasien holder ham i sving. Mens Peer står og drømmer, dukker det opp en ung mann. Mannen er deserter. For å slippe å bli sendt i krigstjeneste kutter

han av seg fingeren og gjør seg ufer. Peer blåner det hele i skjul, en slik handling uten tilbakevirkende kraft kan han ikke fatte er mulig å gjennomføre.

Scene 2
I stuen hos Åse er alt i uorden. Åse er på den siste tiden blitt skralere; helsen skranter. Som bot for Peers brudrov er gården blitt pantsatt og eiendelene hentet av Hegstadbonden og lensmannen. Åse og husmannskonen Karli rydder i det som er igjen, blant annet en gammel stapeskje. Denne lekte Peer med som liten og støpte tinn- og sølvknapper.

Scene 3
Peer har bygget seg en nybyggerhytte på fjellet. Plutselig dukker Solveig opp. Hun har valgt å bryte med familien, forlate bygda og komme som støtte til den fredløse Peer. Han har lengtet etter henne og kan ikke begripe at Solveig har kommet for å være med ham livet ut.

Ikkerus viser han Solveig inn i den enkle hytta si, idet den grønnkledd dukker opp med en unge etter seg. Kjerringa hiser, men Peer vekjerner seg hverken henne eller sønnen. Han hisser seg opp og truer dem, men Den grønnkledd insistere på at hun for alltid vil være der – lik en evig påminnelse om fortidens gjerninger – og prege forholdet mellom Peer og hans nye kjæreste, Solveig.

Scene 4

Den grønnkledd og ungen går; ute av syne, men for Peer er de ikke ute av sinn. Han vil ikke belemre den uegennyttige Solveig med fortiden sin; han frykter at den ikke vil gå i hop med et samliv med henne. Det nye som skulle komme synes plutselig knust, umulig å skape vakker tiggjen. Han er nædt til å flykte, gi seg selv tid, «gå utenom».

Peer forteller Solveig at han «har noe tungt å hente» og ber henne om å bli igjen mens han må bort en stund. Hun lover ham at hun skal vente.

Scene 5

Åse er svært dårlig, men blir overlykkeelig over å se sønnen sin igjen. Det er tydelig at hun ligger på det siste, men Peer ønsker ikke å ta dette inn over seg.

Med ett oppdager Peer at hun ligger i hans egen barneseng, der mor og sønn engang lekte kanefart. Nå er rollene byttet om: Peer holder tæmmene på sleden, Åse er skyss-passasjer mot det fjerne Soria Moria-slottet. Idet Åse blir svakere og svakere gir Peer historien en ny vending: utenfor Soria Moria-slottets port venter Sankt Peter og Herren som slipper henne

inn med ærbødighet. Åse dør i sengen, mens Peer dikter henne inn i himmelriket.

Peer drar fra bygda; han «går utenom» uten plan og mål – foruten å «bli keiser».

AKT 4

Scene 1

Peer Gynt befinner seg på en strand på kysten av Afrika sammen med en rekke vestlige forretningsmenn. Peer er blitt en middelaldrende, holden mann med en rad vellykkede, dog moralsk betenkelige, karrierer bak seg. Han er selskapets midtpunkt hvis suksess hviler på at han er en pragmatisk, føylelig natur uten forpliktelser. Dette er å være «seg selv», mener han.

Peers hovmod gir seg til kjenne når han røper sitt ytterste mål, et ønske som har fulgt ham fra barnsben av: å bli keiser over hele verden! Han søker stadig større økonomisk profitt, og øyner nå sin neste forretnings-suksess: Hellas har reist seg i opprør mot det osmanske rikets okkupasjon, men istedenfor å støtte den vestlige alliansen sikter Peer seg inn på å sette okkupasjonsmakten – og profitten er sikret.

Når han beretter om planen sin, snur Peers vestlige venner ryggen til ham og bestemmer seg for å røve Peer for all rikdommen hans. De forlater ham og stikker av i Peers fly, som er bordet med alt hans gods og gull.

Scene 2

Peer ser flyet sitt forsvinne i stor fart. Han fortviler og ber Gud om å gripe inn og redde ham. I det samme sprengr flyet i det fjerne og stuper i bakken, Peer takker skjebnen

for at han ikke selv var ombord, og anser det som Guds forsyn. Peer står nærmest ribbet tilbake og starter et nytt liv midt i den arme ørkenen, med all sin velde og tomhet.

Scene 3

Ut av ørkenen dukker den snarlenkte Anitra opp. Hun kaller ham til seg som sin profet og Peer finner henne særlig forlokkende. Unge Anitra utnytter situasjonen og får ham til å gi henne et kostbart smykke i bytte for tilnærmelsene sine. Peers oppførsel blir simplere og simplere og i hurtisen lokker Anitra fra ham flere kostbarheter –ringer, klær, pengepung – før hun setter ham ut av spill og flykter.

Scene 4

Nok en gang er Peer alene. Han resonnerer over de valg han har foretatt gjennom karrieren og finner at felles for dem alle lå hans søken etter sannhet. Ut fra den konklusjonen

er det jo forsker og filosof som er hans rette stilling! Nå har han skjnt hva han skal bruke sine ressurser til: historie-fortolkning.

Scene 5

Peer har reist til Egypt og i møte med Sfinxen, vokteren av oldtidens gåter, begynner det å gå i surr for Peer. En stemme summer i hodet hans; er det sansbedrag eller er Sfinxen den gåtefulle Bøygen fra ungdommen? I denne forvirrede tilstanden møter han en prof. Begriffenfeldt, som umiddelbart fatter interesse for Peer Gynt.

Allt Peer sier, oppfatter Begriffenfeldt som dypsinlig og kunnskapsrikt. Peer Gynt er den mannen han har ventet på, en fortolkernes keiser – på selvets fundament – og han tar ham med til dærekisten i Kairo, et galehus der store omveltninger rylig har funnet sted.

Scene 6
I dørkesten møter Peer flere «kloner» av Begriffenfeldt; de er uniformerte, teknologiske spydspisser i «den kommende tid» hvor det som er sant eller falskt er usikkert, snudd på hodet. Det stabile er i bevegelse, i flukt, på denne anstalten. Hva er diktet og kunstig, hva er sant? Hva er vrangt og hva er rett?

Her er fornuften død, og Peer skal kronles til keiser for den nye normaliteten; de gale som er lukket inne i sitt eget hode, sitt eget selv. Det går rundt for Peer og i avmakt synker han til bakken. Begriffenfeldt kroner Peer til «selvets keiser».

AKT 5

Scene 1
Peer Gynt er blitt en gammel mann som er på vei til hjemlandet etter mange års fravær. Han er igjen en holden mann, men er likefullt bitter. Han kjenner på det faktum at det ikke fins noen som venter på ham i hjemlandet. Plutselig dukker en fremmed medpassasjer opp med morbid spørsmål som vekker angstene i Peer. I det samme blåser en storm opp på havet; skipet kantrer og synker.

Scene 2
I den rolige sjøen, klamrer Peer seg til hvelvet

av en kantrèt jolle, der også kokken på skipet desperat klorer seg fast. Men hvelvet bærer kun én, og en kamp om hvem som skal reddes tar til. Peer drukner kokken, og idet han synker til bunns, dukker Den fremmede passasjer opp av havet. Det skremmende synet minner gamle Peer om at livets endelikt er nær: I angst skriker han om å få slippe å dø og får til svar: Døden kommer, men ikke ennå. Peer overlever.

Scene 3
Peer er kommet til sine hjemtrakter og bivåner en begravelse i en høytliggende fjellbygd. Prestens tale over den avdøde skildrer en mann som levde etter ideelle prinsipper og satte andre foran seg selv. Mannen som begravnes er den samme som Peer i sin ungdom så i skogen, gutten som kuttet av seg fingeren for å slippe å sendes i krigen. Presten konkluderer med at denne mannen er et eksempel til etterfølgelse ettersom han var «seg selv». Forblinnet tenker Peer at en slik konklusjon også passer til ham.

Scene 4
Tilbake i bygda der Peer kommer fra, foregår en avskjed over gods fra nylig avdøde Ingrid på Hegstad gård. Rundtom flyr gjestandene som Hegstadbonden tok i pant fra Åse grunnet Peers brudero, deriblant en støpeskje.

Peer blir mismodig over å se sin barndom som rariteter og skrap. Fandenivoldsk, roper han ut aksjon over eget liv. Men ingenting av verdi er tilbake. Hvem Peer Gynt var, er så godt som glemt av de fleste. Tilbake svirrer rykter om en skammelig dikter.

Scene 5
Peer nærmer seg hytta der han forlot Solveig for mange år siden. Peer gransker seg selv og sin livsførelse. Han har aldri vært noen keiser eller stor av noe slag, innrømmer han. Nei, han er en løk. På samme vis som løken har mange lag, har Peer spilt mange roller i sitt liv. Og – som løken – har han heller ingen kjerne.

Peer hører Solveig synge i stuen innenfor. Blek som i døden når han innsikter; han har kastet bort livet sitt. Det var hos Solveig, som han sviktet, at han hadde sin storhet.

Scene 6
Knappestaperen dukker opp med redskapskiste og en støpeskje i hånden. Peers tid på jorden er ute. Det er dags for å støpes om, forteller han. Peer har aldri vært stor i noen forstand, forklarer Knappestaperen, så han ender hverken i himmelen eller i helvetet – men skal støpes om til masse, lik annet mislykket vrakgods. Peer hevder på sin side at han har vært «seg selv»

gjennom hele livet, et prov på storhet. Bli'r han gitt tid, skal han finne vitner og bevis for dette. Knappestaperen gir etter.

Scene 7
Peer støter på en gammel tigger som viser seg å være Dovregubben, trollkongen som Peer i sin ungdom var nær ved å bli svigersønn til. Peer ber ham om en attest på at han alltid har vært «seg selv» – men noe slikt vitnemål kan ikke Dovregubben gi ham. Peer har levd som et troll hele sitt liv, innvender han. Mottoet «Troll, vær deg selv – nok» har fulgt Peer og gitt ham stor suksess gjennom livet.

Scene 8
Knappestaperen dukker opp og ber om attesten over at Peer har vært seg selv. Han har ingenting å gi og villrede trygler han om å få vite hva det «å være seg selv» vil si? Det er «seg selv å dø», forklarer Knappestaperen; det er å leve uegennyttig. Sine egenskaper og ressurser skal hver og en av oss forvalte til det beste for skaperverket. «Mesters menings» med oss skal vi bære frem – og i «Mesters mening» skal vi leve.

Scene 9
Allting er ute for Peer. Peer må innrømme at han ikke har «vært seg selv». Han kjenner seg utfattelig motløs og tom.

I daggrøtt hører han med ett sang. Fra en stue skinner et lys og innenfor synger en kvinne. Han kan ikke lenger «gå utenom», men må inn og motta dommen fra henne han sviktet aller mest.

Scene 10
Den gamle Peer møter Solveig som i en hildring; hun har trofast ventet på ham og gledes over gjensynet. Hun visste at han kom til å komme! Peer ber Solveig innstendig om å anklage ham; hun må skrive hvor syndefult han har forbrutt seg mot henne.

Men Solveig anklager ikke, hun tilgir. Peer har vært «seg selv» i Solveigs tro, i hennes håp og kjærlighet. Peers sanne jeg har vært å finne i hennes insisterte kjærlighet. Peer går mot Solveig. Hun synger sakte en vuggesang for ham.

Resymet er skrevet av Njål Helge Mjøs.

Peer Gynt på Gåll
Peer Gynt av Henrik Ibsen. Bearbeidet av Njål Helge Mjøs og Erik Ulfsby.

Musikk av Edvard Grieg / Kjetil Bjørkestrand.

Premiere: 1. august 2024

Forestillingslengde ca. 3 timer og 30 min (inkludert pause).

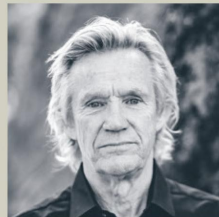
Produsert av Kulturfestivalen Peer Gynt.

KUNSTNERISK LAG

Erik Ulfby
REGISSØR

Kjetil Bjerkestrand
KOMPONIST OG MUSIKALSK ANSVARLIG

Arne Nøst
SCENOGRAF

Christina Lovery
KOSTYMEDESIGNER

Belinda Braza
KOREOGRAF

Silje Onstad Hålien
KOREOGRAF

Torkel Skjærven
LYSDESIGNER

Simen Scharning
LYSDESIGNER

Tonje Lie
MASKEDESIGNER

Njål Helge Mjøs
DRAMATURG

SKUE- SPILLERE

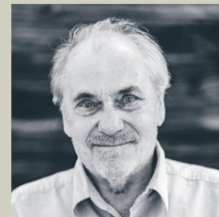
Mads Ousdal
PEER GYNT

Ane Dahl Torp
MOR ÅSE

Hanna-Maria Grønneberg
SOLVEIG

Bjørn Sundquist
DOVREGUBBEN OG PRESTEN

Svein Tindberg
KNAPPESTØPEREN

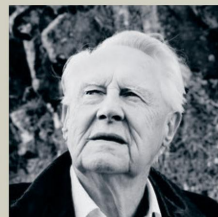
Maria Kristine Hildonen
INGRID, DEN GRØNNKLEDE OG ANITRA

Amell Basic
ASLAK SMED, HOFFTROLL, MONSIEUR BALLON,
BEGRIFFENFELDT OG KOKKEN

Abel Ousdal-Ellingsen
PEER SOM BARN

Sverre Anker Ousdal
STEMMEN

42 frivillige skuespillere
SE NAVN PÅ SIDE 26

MUSIKERE

Kjetil Bjerkestrand
KAPPELLMESTER / TANGENTER M.M.

**Hedvig Mollestad
Thomassen**
GITAR

Ellen Brekken
BASS / TUBA

Elisabeth Mørland Nasset
TROMMER / PERKUSJON

Catharina Chen
FIOLIN

**María Alejandra
Conde Campos**
CELLO

Sjur Miljeteig
TROMPET / ELEKTRONIKK

PRODUKSJONSSTAB

PRODUSENT
Eine Lysen Paulsen / Karina Aase

TEKNISK ANSVARLIG PRODUKSJON
Jakob Physant

INSPISIENT
Hedda Haaland

SCENEMESTER
Martin Didrichsen

KOSTYMEKOORDINATOR
Petra Gjørvad

LYDMESTER
Simen Scharning

LYSTEKNIKER
Ola Fredenlund

MASKEKOORDINATOR OG MASKØR
Embla Høyland Skognes

SUFFLØR
Gry Hege Espenes

SCENEARBEIDER
Kuba Spychalski

SYERE
Anna Lindquist
Line Antonsen

MASKØR
Stig Wedvik

SERVICETEKNIKER LYS
Jørn Bruvang, Creative Technology

SERVICETEKNIKER LYD
Ove Husemoen, Creative Technology

MYGGANSVARLIG
Herman Gording Hong

FØLGESPOT
Anna Ølhusom
Lars Erik Bjerkå
Synne Solberg

PRODUKSJONSKOORDINATOR
Birgitte Andreassen

PRODUKSJONSKONSULENT
Kari Dæhlin

PRODUKSJONSASSISTENTER
Ida Waskaas
Sijja Lindse

FRIVILLIGKOORDINATOR
Malin Aarhus

PILOTER OG CREW
Daniel Boden, Per Korsvold,
Cyrus Brantenberg og Carl-Christian
Gunnestad m.fl., Assis Air

BISTAND SCENE
Albert Wadahl
Johan Budding
Laura Lungu
Marian Lungu
Matias Heide Morken
Niels Holst

FRIVILLIGE

Frivillige skuespillere

Betina Kjærvik Nylund - gruppeleder

Roller

BONDEN PÅ HEGSTAD
Ivar Hovden

MADS MOEN, BRUDGOMMEN
Håkon Hånes

FAR TIL MADS MOEN
Villy Giverhaug

MOR TIL MADS MOEN
Ingebjørg Boye

EN GUTT
Bobo Solan Hedin

HELGA, SOLVEIGS LILLESØSTER
Tomine Olette Giverhaug

FAR TIL SOLVEIG
Svein Bergum

MOR TIL SOLVEIG
Karen Joy Kleppa

TROLLUNGEN
Lily Ann Didrichsen

KARI, EN HUSMANNSKONE
Wenche Blix Rudi

VON EBERKOPF
Rune Støstad

TRUMPETERSTRÅLE
Karoline Nylund

I DÅREKISTEN
Engebret Haugum Smidesang
Olav Berg
Runar Eikeset

KAPTEINEN
Reidar Stangenes

LENSMANNEN
Bjorn Ulekleiv

Diverse roller

Alma Louise Hovland-Larsen
Anna Brendstuen
Asgeir Haugstad
Berit Elisabeth Tangvik
Elena Bjørnstadhaugen
Ellen-Andrea Berg
Henriette Busterud
Ingvald Kristian Lind Pettersen
Jorunn Hjerkinn
Jorun Skryseth
Kaja Wiese Matheson
Kristin Eftedal
Malin Hovden
Mari Skaanes Eikeset
Milli Rolstad
Monika Hermansson

Olav Kirkeby Nylund
Ole Amund Nordli Gunstad
Ole Thobias Rolstad
Ove Ruid
Per Anders Bang
Rahma Al-azzawi
Sofia Støstad
Zahraa Al-azzawi

Frivillige kostyme

Anna Brandstad Lien
Anne Guri Isum
Eva Rotmo
Kristin Lohaugen
Liv Jorunn Korstad
Monica Wang
Nina Elisabeth Nerba Storvik
Torill Beisdokken
Unni Solli Rolstad

Frivillige rekvisitt

Anders Mistereggen - gruppeleder
Cathrine Mølmen Øien
Caroline Homanberg
Jan Roger Bøe Øien

Frivillige produksjon

Sebastian Støstad - sjåfør
Karrar Al-azzawi - foto

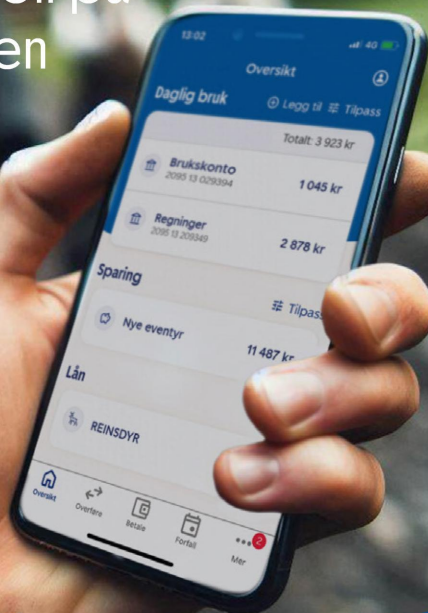
Frivillige Vaffelbu

Athraa Al-tameemi
Berit Furulund Skogvold
Britt Inger Skaanes
Gitte Bertelsen
Hans Terje Skogvold
Hedvig Larsen
Hege Bjørkii
Henning Roisland
Jarle Hovland
Kjersti Øien
Ole Jakob Pettersen
Ragnhild Hauge Giverhaug
Runa Stavn Syllåsen
Rune Fjæreide
Silje Korstad Larshaugen
Siw Eriksen Fjæreide
Susanne Nordli
Turid Fjeld
Unni Solli Roistad
Wenche Støstad

SpareBank 1
GUDBRANDSDAL

Bank
Eiendom
Regnskap

Så oversiktlig at til og med
selveste Peer kunne
hatt kontroll på
økonomien

Last ned Norges mest personlige
mobillbank i App Store og Google Play

Gudbrandsdal
Energi Holding er

stolt lokal ambassadør

for Kulturfestivalen
Peer Gynt 2024

 Gudbrandsdal
Energi HOLDING

PÅ JOBB I DOVREGUBBENS HALL

KAN DU SE
DET FOR DEG?

Når solen går ned og du møter Peer Gynt i den storslåtte naturen på Gálá, sprenger vi oss meter for meter gjennom fjellet, for å bygge ny E6 fra Lillehammer til Øyer.

Arbeidet krever kreativitet, ansvar og fellesskap. På mange måter de samme utfordringene som Peer møter på sin reise.

Nyt forestillingen, og tenk gjerne på oss når Peer trer inn i Dovregubbens hall. Under bakken jobber vi oss frem gjennom berget, for å sikre at du i fremtiden kan reise raskt og sikkert på dine egne eventyrlige reiser. Akkurat slik som Peer finner sin egen vei på bukken gjennom fjellheimen.

NY E6 MELLOM STORHOVE OG ØYER: Strekningen blir nær to kilometer lang, hvorav 2,7 kilometer går i tunnel med to løp. 4,5 kilometer av dagens E6 skal tilbakesføres til opprinnelig natur, og cirka 40 dekar landbruksjord vil dyrkes opp. Vegen vil stå ferdig i desember 2026. Arbeidet utføres på oppdrag av Nye Veier AS.

afgruppen.no

GUDBRANDSDAL

FRE 27. SEPT 20:00

MUSIKKFEST

TINDE FABRIKK VINSTRA

TINDEKONSERTEN

BJØRN TOMREN
SARA ÖVINGE
LUFTFORSVARETS
MUSIKKORPS
INGEBORG GILLEBO
SYNNØVE BRØNDBO
PLASSEN
PETER SZILVAY
UNGE TALENT

Billetter og program
www.gudbrandsfest.no

Laurdag 30. sept 2024 19:00 - 02:00
GANGAR
Låveball for hella dalen!
Madam JAR
GUDBRANDS FEST
RUDI GARD
GUDBRANDSFEST.NO folkbrock

Helt nye helelektriske Ford Explorer

– Prøvekjør nå hos RøhneSelmer

«På ridestellet skal storfolk kjønes.»

RøhneSelmer er stolt sponsor av PEER GYNT

Finn din nærmeste avdeling på røhneselmer.no eller scan QR koden for link til våre kontaktsider.

RØHNESELMER®

www.rohneselmer.no

PEER GYNT BUTIKK

Unike merkevarer på Peer Gynt-arenaen på Gålå.

I Peer Gynt-butikken vår på Gålå vil du finne våre helt egne merkevarer. Vi har i samarbeid med designerne Anne Slaaen og Wenche Lyche utviklet egne produkter i tråd med vårt mål om å være en bærekraftig organisasjon.

Velkommen inn!

Kulturfestivalen Peer Gynt 2024

FESTIVAL PROGRAM

Hva skjer på arenaen 1.–10. august?

INTRODUKSJONER

Få med deg tankene bak årets forestilling:

- 📍 Stabburstrappa: Norsk
- 📍 Løken Scene: Engelsk og tysk
- 📍 Verdensborgerutstillingen: UNG intro

2.–10. august ● 18.30
Gratis inngang

MER GRIEG!

Konsertforedrag med pianist Frode Skag Storheim som spiller og forteller om Grieg og Ibsen.

2.–9. august ● 17.30 📍 Løken Scene
Billetter kr 90,-

FESTIVALUTSTILLING

Grafikerne Kjell Bendiksen og Terje Resell møter hverandre og Peer Gynt i Galleri Låven.

1. august ● fra 18.00 📍 Galleri Låven
2.–10. august ● fra 12.00 📍 Galleri Låven
Gratis inngang

VERDENSBORGER

En helårs utendørs utstilling som lærer frem tidligere vinnere av Peer Gynt-arena.

Alltid åpen 📍 Peer Gynt Arena
Gratis inngang

MAT & DRISJE

Vi har to restauranter på arenaen på Gållå:

Høyloftet Restaurant 4-retters meny
Aslaks Matmie 3-retters meny

Her blir det fort fullt, så husk å bestille bord i god tid!

I mattelet ute på arenaen får du kjøpt god mat og drikk gjennom hele dagen.

Forhåndsbestill en pausepakke og unngå kø i pausen.

Andre programposter under kulturfestivalen

PEER GYNT-FESTEN

Velkommen til en storslått hyllest og pris-utdeling i Vinstra Park.
Leger Utens Grenser ved Morten Rostруп og Lindis Hurum får overrakt Peer Gynt-prisen, og prisen som årets Vehl-Per tildeles Betina, Karoline og Olav Nylund.
En rekke artister og tidligere prisvinnere inntar scenen.

3. august ● 13.00 📍 Vinstra Park

HORN & MYTTING:

«LØGN OG FORBÅNDET DIKT!»

Ellen Horn og Lars Mytting møtes for å snakke om hvordan Gudbrandsdalens fortellertradisjon, segner og natur har inspirert både Mytting og Ibsen.

4. august ● 13.00 og 17.00 📍 Ringebu
Stavkirke Billetter kr 290,-

ARVE TELLEFSEN, KNUT BUEN OG KJETIL BJERKESTRAND

En helt unik konsert med Arve Tellefsen, Knut Buen og Kjetil Bjørkestrand. Dette stjernelaget spiller og prater om Ole Bull, Myllarguten, Edvard Grieg, Henrik Ibsen og Peer Gynt.

4. august ● 15.00 📍 Ringebu Prestegard
Billetter kr 490,-

HENRIK IBSENS SAMLEDE VERKER PÅ 78 MINUTTER

Hysterisk morsom og komisk maratonspurt hvor skuespillerne med lynhurtige skift, humor, musikk, kaos og rabalder skal komme seg gjennom Ibsens 28 teaterstykker, på 78 minutter.

6. og 8. august ● 20.30 📍 Rudi Gard
Billetter kr 490,-

REGISSØRSAMTALE

Kunstnerisk leder Eilen Horn inviterer til en samtale med regissør Erik Ulfsby før siste Peer Gynt-forestilling for år.

10. august ● 17.30 📍 Løken Scene
Gratis inngang

HØGFJELLSKONSERTEN VED RONDANE

Vi hyller Gudbrandsdalens mektige fjellandskap, og slår bokstavelig talt på stortromma når vi inviterer til et unikt møte mellom klassisk og improvisert musikk – med Grieg som grunnitone.

10. august ● 13.00 📍 Kvamsfjellet
Billetter fra kr 550,-

Peer Gynt-festen / Morten Rostруп

Peer Gynt-festen / Morten Rostруп

Mer Grieg / Foto: Ingrid Holmstad/Moreno

Henrik Ibsens samlede verker på 78 minutter / Foto: Ørn Høegsbo/Boone

Lars Mytting / Foto: Svein Frenne

Eilen Horn

Se komplett program og bestill billetter på peergynt.no

Kulturfestivalen

1.-9. august 2025

Billettsalget starter 7. august
peergynt.no

For komplett
festivalprogram
og billetter.

Meld deg på nyhetsbrev
for forhåndssalg
fra 6. august

SpareBank
GUDBRANDSDAL

 **Gudbrandsdal
Energi** HOLDING